

Asia: VM040:00/2019, VM/823/03.01.00/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esityksen tavoite kuntien ja maakuntien taloustiedon raportoinnin automatisoinnista, yhdenmukaisuudesta ja ajantasaisuudesta on yleisellä tasolla kannatettava. Yksinkertaisen ja määrämuotoisen taloustiedon tuottaminen ja raportoinnin menettelytapojen yksinkertaistaminen saattavat vähentää raportoinnista aiheutuvia kustannuksia, mutta lakimuutoksen velvoitteet sen sijaan aiheuttavat kunnille sekä merkittäviä investointikustannuksia integraatioista ja järjestelmämuutoksista että henkilöstökustannuksia määrittelytietojen toteuttamisessa.

Kunnat ovat taloushallinnon ohjelmistojen osalta riippuvaisia tietojärjestelmätoimittajista. Muutosten tekeminen olemassa oleviin tietojärjestelmiin vaatii yleensä uuden projektin perustamisen yhteistyössä tietojärjestelmätoimittajan kanssa ja aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia. Kunnilla ei yleensä ole juurikaan mahdollisuuksia vaikuttaa lisäkustannuksiin, koska muutosten tekemistä voidaan harvoin kilpailuttaa niissä tapauksissa, kun muutoksia tehdään olemassa oleviin tietojärjestelmiin.

Edellä mainituilla perusteilla on tärkeää, että valtiovarainministeriö tekee riittävästi yhteistyötä merkittävimpien tietojärjestelmätoimittajien kanssa, jotta tietojärjestelmämuutosten toteuttaminen kunnissa olisi mahdollisimman helppoa ja onnistuisi suunnitellusti. Kunnilla tulisi myös olla mahdollisuus hakea valtiolta avustusta aiheutuviin kustannuksiin. Joissakin tapauksissa kustannukset voivat olla todella merkittävät, varsinkin jos tietojärjestelmissä olevia organisaatorakenteita tai muita vastaavia tietoja joudutaan uudistuksen vuoksi muuttamaan.

Esityksessä ehdotetaan myös kuntien valtionosuuksia leikattavaksi vuosien 2022-2024 aikana 600.000 eurolla uudistuksen oletettujen kustannussäästöjen perusteella. Mahdolliset kustannussäästöt toteutuvat pidemmällä aikavälillä ja alkuvaiheessa uudistuksella on kiistatta

kuntien menoja lisäävä vaikutus. Kustannussäästöjen toteutuessa alentuneet kuntien kustannukset tulevat huomioituiksi normaalissa kuntien ja valtion välisessä kustannustenjaon tarkistuksessa, mikä tehdään valtionosuuteen vuosittain. Erilliselle leikkaukselle ei ole siten perusteita. Huomioitava on myös se, että talousraportointi ei kohdennu pelkästään kuntien valtionosuustehtäviin, vaan koskee myös kuntien muita tehtäviä, joihin ei myönnetä valtionosuuksia. Siten kaikkien kunnille raportointiuudistuksesta mahdollisesti koituvien säästöjen täysimääräinen vähentäminen valtionosuuksista ei ole edes valtionosuuksia koskevien lakien mukaista.

Hämäläinen Tapani
Äänekosken kaupunki - Äänekosken
kaupunginhallitus/Talousjohtaja/Taloushallinto